

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

І Н С Т Р У К Ц І Я

№ 3

з охорони праці для працівників СумДУ
(загальні вимоги безпеки)

м. Суми

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказ ректора
від 25 грудня 2012 р.
№ 1010-І

І Н С Т Р У К Ц І Я № 3

З ОХОРОНИ ПРАЦІ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ СУМДУ (загальні вимоги безпеки)

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ

1.1. Дія інструкції поширюється на всі структурні підрозділи СумДУ.

1.2. Інструкція викладає загальні вимоги безпеки для адміністративно-керівного персоналу, фахівців, спеціалістів та інших працівників, робота яких не пов'язана з безпосереднім обслуговуванням об'єктів, машин, механізмів, устаткування, застосуванням приладів та інструментів, використанням або збереженням сировини та матеріалів, виконанням робіт підвищеної небезпеки або робіт, виконання яких потребує додаткових знань з безпечного їх виконання.

1.3. До виконання самостійної роботи працівник допускається після:

- проходження медичного огляду (за необхідністю);
- проходження вступного інструктажу у відділі охорони праці;
- проходження первинного інструктажу на робочому місці, який повинен проводити керівник структурного підрозділу.

1.4. Працівники повинні один раз на 6 місяців проходити повторні інструктажі з питань охорони праці, а при виконанні разових робіт, безпосередньо не пов'язаних із посадовими обов'язками або обов'язками за спеціальністю, – цільовий інструктаж відповідно до характеру виконуваної роботи.

1.5. При виконанні робіт, пов'язаних з експлуатацією електрообладнання, працівник повинен проходити інструктаж для отримання І групи з електробезпеки та один раз на рік перевірку знань відповідних нормативних актів з охорони праці та пожежної безпеки.

1.6. Кожен працівник, під час виконання своїх обов'язків, повинен:

- виконувати тільки ту роботу, яка передбачена посадовими чи робочими інструкціями або доручена йому керівником;
- дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку;
- дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території університету;
- знати і виконувати вимоги правил пожежної безпеки, знати місця знаходження первинних засобів пожежогасіння та уміти ними користуватися;
- знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, вимоги санітарно-гігієнічних норм і правил, вміти надавати домедичну допомогу;
- користуватися передбаченими засобами колективного та індивідуального захисту.

1.7. Палити та приймати їжу дозволяється тільки у спеціально відведених для цього місцях.

1.8. Основними шкідливими та небезпечними виробничими факторами, які за певних обставин можуть призвести до травматизму чи професійних захворювань, є такі:

- підвищена напруга електричної мережі;
- транспортні засоби під час їх руху;
- падіння працівників на поверхні та з висоти;

- термічні та/або хімічні опіки у результаті аварій, пожеж чи вибухів;
- знижена або підвищена температура навколишнього середовища;
- виробничий пил, шум.

1.9. Працівник безоплатно забезпечується спецодягом, спецвзуттям та засобами індивідуального захисту (ЗІЗ) відповідно до діючих Типових галузевих норм.

1.10. Працівник має право відмовитися від роботи, якщо умови її виконання створюють загрозу його здоров'ю або життю чи суперечать вимогам нормативних актів з охорони праці.

1.11. За порушення вимог цієї інструкції працівник несе адміністративну, дисциплінарну та карну відповідальність згідно діючого законодавства України.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Працівник перед початком роботи повинен:

- одягнути та привести до ладу передбачені для виконання роботи спецодяг, спецвзуття та ЗІЗ;
- оглянути і привести в належний стан робоче місце, прибрати зайве;
- підготувати інвентар чи пристосування, якщо вони передбачені характером виконуваної роботи; перевірити їх справність;
- впевнитися, що проведення роботи не створює загрозу для оточуючих.

2.2. У разі виявлення порушень вимог безпеки, несправностей та пошкоджень інструменту, обладнання тощо, які можуть створити загрозу під час роботи, працівник повинен негайно повідомити про це безпосереднього керівника і до роботи не приступати. Приступати до роботи дозволяється тільки після усунення виявлених недоліків.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

3.1. Працівник під час роботи зобов'язаний:

- протягом усього робочого часу утримувати в порядку і чистоті робоче місце, не захаращувати його сторонніми предметами;
- пересуватися на робочих місцях та території тільки по облаштованих доріжках (у зимовий період пересуватися тільки по доріжках, які посипані піском), встановлених проходах та переходах;
- переходити автомобільні дороги тільки на пішохідних переходах;
- виконувати вимоги попереджувальних плакатів і написів;
- при зустрічі з рухомим транспортом стати в безпечне місце і пропустити транспорт;
- негайно припинити роботу, якщо під час її виконання з'явиться відчуття навіть слабкої дії електричного струму, запах горілого тощо.

3.2. Працівнику забороняється:

- виконувати роботу без використання (чи використовувати несправний) спецодягу, спецвзуття та ЗІЗ;
- захаращувати робоче місце сторонніми предметами;
- відволікатися від виконання трудових обов'язків і відволікати інших;
- знаходитися в небезпечній зоні роботи обладнання і механізмів;
- виконувати роботи із застосуванням інструменту, приладів чи обладнання, без дозволу керівника та попереднього навчання безпечним методам роботи з таким обладнанням;
- виконувати самостійно ремонт будь-якого обладнання.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВІДРЯДЖЕННЯ

4.1. Перебуваючи у відрядженні під час пересування пішки працівник повинен дотримуватися наступних правил:

- при переході через автомобільні шляхи та проїзди користуватися пішохідними переходами, мостами і тунелями;
- при відсутності визначених переходів необхідно, стоячи на узбіччі дороги або на тротуарі, впевнитися у відсутності транспорту, оцінити умови переходу, стан дороги і не затримуючись переходити дорогу в перпендикулярному напрямку;
- залізничні колії переходити тільки по пішохідних переходах, тунелях і мостах.

4.2. При користуванні службовою машиною, обладною ременем безпеки, працівник зобов'язаний бути ним пристебнутий.

4.3. Працівник зобов'язаний здійснювати посадку і висадку в службову машину з боку тротуару чи узбіччя, посадка з боку проїжджої частини можлива лише за умови, що це буде безпечно і не створить перешкод іншим учасникам дорожнього руху.

4.4. Працівникові при їзді в службовій машині або в іншому транспортному засобі забороняється під час його руху відкривати двері або відволікати водія від керування транспортним засобом.

4.5. Працівник, який виконує роботу з супроводу вантажу, зобов'язаний бути одягнений в сигнальний жилет.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

5.1. Зібрати інструмент та пристосування, які використовувались у процесі роботи.

5.2. Привести в належний стан робоче місце.

5.3. Зняти робочий одяг та скласти його у відведене місце.

5.4. Вимити руки, обличчя з милом або миючими засобами, при необхідності прийняти душ.

5.5. Доповісти керівнику про виявлені під час роботи недоліки, несправності та загальний стан робочого місця.

6. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

6.1. В процесі роботи можуть виникнути наступні аварійні ситуації:

– загоряння обладнання або матеріалів, виникнення пожежі;

– пошкодження ізоляції електрообладнання, виникнення напруги дотику та крокової напруги;

– дія природних факторів або явищ (підвищена або знижена температури, снігопад, гроза тощо).

6.2. У разі виникнення аварійної ситуації необхідно:

– обгородити небезпечну зону і не допускати в неї сторонніх осіб; якщо обстановка не загрожує життю і здоров'ю працівників і не призведе до більш тяжких наслідків, необхідно її зберегти такою, якою вона була на момент настання події, для проведення розслідування;

– при пожежі приступити до її ліквідації; якщо погасити пожежу своїми силами неможливо, викликати пожежну команду;

– повідомити про те, що сталося, керівника робіт.

6.3. У разі настання нещасного випадку:

– негайно звільнити потерпілого від дії уражаючого фактору;

– перенести його в безпечне місце;

– визначити стан потерпілого, при необхідності надати йому домедичну допомогу, а у тяжких випадках викликати "швидку медичну допомогу".

6.4. При ліквідації аварійної ситуації виконувати вказівки керівника робіт.

Склав:

Провідний фахівець відділу охорони праці

К.С. Босенко

Узгоджено:

Начальник відділу охорони праці

А.В. Лебединець

Юрисконсульт

О.М. Кузікова

Голова комісії профкому з питань охорони праці

М.М. Олада